

01/07/2024

077-5006206

052-6885006

כיצד משפיע רישום פלילי על אדם צעיר

כנגד עשרות אלפי אזרחים תלוי ועומד רישום פלילי, המציין פרטים רבים בנוגע לדיונים משפטיים, חקירות, עבירות, הרשעות ועונשים שונים שהוטלו בגינן. הרישום נמצא במחשבי המשטרה ופתוח לעיונם של גופים שונים, אפילו אם לא הגיעו העניינים לכדי הרשעה, ואף נסגר התיק מחוסר עניין לציבור או בשל היעדר ראיות. מדובר במסמך העשוי להשפיע באופן מהותי על חייו של כל אדם, ושל אנשים צעירים בפרט המצויים בתחילת דרכם בחיים האזרחיים.

קבלה למקומות עבודה

מטבע הדברים, אדם צעיר עדיין לא בנה לעצמו קריירה וישנה חשיבות עצומה להשארת הדלתות פתוחות. ואולם, אם נפתח לו רישום פלילי בהיותו קטין או בזמן שירותו הצבאי, הוא עלול בהחלט להיתקל בבעיות. יש לציין כי מסמך זה אינו פתוח לעיונו של כל דורש, ושנדרשת הרשאה ייעודית לצפייה בו מפאת פרטיות האזרח. מאידך, לעיתים קרובות אכן מועלית בקשה מטעם מעסיק להמצאת רישום פלילי, המוכר בציבור בשם "תעודת יושר", שמעידה על עבר נקי מהבחינה הפלילית. לאחרונה אישרו שרי הממשלה הצעת החוק האוסרת על מעסיקים לבקש את תעודת היושר בעת קבלת מועמדים לעבודה. ואולם, כאשר עומדים בפני מעסיק המבקש לראות רישום פלילי, ציטוט החוק והזכויות אינם תורמים רבות לצליחת ריאיון העבודה. מעבר לכך, ישנם מקצועות רבים שבהם נדרש בכל מקרה עבר פלילי ללא רבב, כגון נהיגת רכבי כיבוי אש, אוטובוסים ואמבולנסים, ותפקידים שונים ברשויות ממשלתיות.

השפעה על לימודים באקדמיה

אחת התחנות הבולטות בדרכם של אנשים צעירים היא לימודים אקדמיים במכללות ואוניברסיטאות. גם כאן חשובה היכולת להתקבל לכל חוג ומוסד בהתאם לכישורים האישיים, תחומי העניין ושיאופות הקריירה. החדשות הטובות הן שניתן להירשם לכל מסלול ולעבור גם עם רישום פלילי. ואולם, ישנם מספר מקצועות שבהם לא ניתן לעסוק, שכן קבלת הרישיון כרוכה בהמצאת תעודת יושר. לדוגמא, מי שלומד עריכת דין יתבקש להציג בעת התמחותו, ומי שלומד ראיית חשבון יידרש להציג לאחר שסיים את התמחותו. במילים פשוטות, כל עוד הרישום לא נמחק אי אפשר לעבוד בתור עורך דין או רואה חשבון, גם אם מדובר בסטודנט מבריק בעל ציונים מעולים.

הגיוס לצבא

במידה שכנגד אדם מצוי רישום פלילי עוד מלפני הגיוס לצה"ל מדובר בבעיה קשה למדי. אמנם, הצבא בהחלט מגייס מלש"בים שיש להם רישום פלילי, אך נציגו מורשים לעיין בו ועושים זאת בכל המקרים. המסמך עובר תחת ידיה של ועדה מיוחדת הבוחנת את מידת הסיכון בה מצוי המועמד, ושוקלת מספר פרמטרים כמו חומרת העבירה, מצב בריאותי ומשפחתי. החלטותיה יקבעו אם ניתן לגייס את הצעיר לצה"ל ובאילו תפקידים אפשר יהיה לשבצו, כאשר המשמעות במקרים רבים היא התחלה בעייתית וחסומת תפקידים רגישים ומעניינים.

הטיול הגדול בחו"ל

גם הטיול במזרח הרחוק או בדרום אמריקה מהווה אבן דרך בתהליך ההתבגרות של ישראלים צעירים. לשם כך, יש להוציא אשרות שהייה למדינות המבוקשות, לעיתים לתקופות ארוכות של מספר חודשים ואף שנה. הבעיה היא, שיתכן שבעת הטיפול בבקשה יעלו

01/07/2024

077-5006206

052-6885006

במחשבי הקונסוליה או השגרירות נתונים מן הרישום הפלילי, ובעיקר אם קיימת הרשעה שעדיין לא התיישנה או תיק פתוח. אגב, הדבר נכון גם אם על פי חוק הרישום צריך היה להתיישן או להימחק.

בשורה התחתונה, אין ספק כי רישום פלילי יוצר עמדת נחיתות בתחילת החיים האזרחיים, ולכן חשוב מאוד לפעול למחיקתו של הרישום הפלילי בערוצים האפשריים.